

En utvidgad insamling och utlämning av djurhälsodata

LRF tackar för möjligheten att besvara remissen. Vårt svar omfattar aspekter rörande lantbrukets djur inklusive hästar.

För att kunna fortsätta det framgångsrika svenska arbetet med förebyggande djurhälsovård och optimal användning av läkemedel inklusive antibiotika är det viktigt att data avseende djurhälsa samlas in. Antibiotika är särskilt viktigt med tanke på det hot som ökande antibiotikaresistens innebär mot såväl djur- som folkhälsa men även andra behandlingar är viktiga att följa. Samtidigt måste man beakta den administrativa börda som kan uppstå när dokumentationskraven ökar och alla data som samlas in skall därför vara väl motiverade.

Insamling, sammanställning och analys av djurhälsodata via automatiserade och sammankopplade system kan påverka digitaliseringen av djurhållningen i positiv riktning om:

1. Det inte innebär ökad administrativ börda,
2. Det inte ökar kostnaderna för djurhållare eller veterinärer
3. Det medger utlämning av data till relevanta aktörer och till djurhållaren
4. Djurhållare ska ha tillgång till egna data
5. Systemet säkerställer heltäckande data av hög kvalitet

Nedan följer en mer utvecklad beskrivning av ovanstående.

Den administrativa bördan får inte öka

Redan idag lägger djurhållare mycket tid på administrativt arbete. Ytterligare krav på dokumentation måste vara väl motiverade.

I förslaget anges att data avseende både veterinära behandlingar och andra åtgärder skall samlas in. Vad som ingår i ”andra åtgärder för behandling av djur” behöver förtydligas. Det finns många åtgärder som inte kräver medicinering men som ändå syftar till att förbättra djurhälsan. En sådan åtgärd som beskrivs i förslaget är till exempel tätare urmjölkningar. Att mjölka ur juver är gott management om djurhållaren misstänker en förhöjd risk för juverinflammation. I sådana fall avgöra vad som skulle kunna anses vara en rapporteringspliktig åtgärd kommer att både variera mellan gårdar och öka administrationen.

Det är rimligt att enbart sådana åtgärder som kräver journalföring inom ramen för djurens hälso- och sjukvård skall rapporteras. På så sätt behöver inte heller några ytterligare uppgifter dokumenteras jämfört med redan gällande krav.

Det är en stor fördel för såväl veterinärer som djurhållare att rapportering av en uppgift endast behöver ske en gång. För effektiv rapportering skall data därför kunna rapporteras direkt från digitala journalföringssystem. Det behöver dessutom finnas en användarvänlig rapporteringsväg för att kunna skicka in djurhälsodata även för veterinärer som saknar digitalt journalsystem.

Kostnaderna får inte öka

Vid ökade krav på journalföring och rapportering finns en risk för att kostnaderna ökar på grund av ökad tidsåtgång för både veterinär och djurhållare samt genom kostnader för IT-stöd. Utveckling och inköp av journalsystem kostar pengar vilket kommer att tas ut av användarna. Det är därför viktigt att system för mottagande av data hos Jordbruksverket redan från början görs med beaktande av anpassningskostnader för andra digitala system.

För mjölkbesättningar riskerar ett förslag där ett ökat antal åtgärder skall rapporteras även att påverka ViLA vilket kan försvåra för anslutna gårdar. I ViLA mjölk finns ett samband mellan antalet sjukdomsfall och besöksintervall av veterinär. Om antalet åtgärder ökas kommer tätare besöksintervall att krävas.

Utlämning av uppgifter till andra aktörer

I förslaget anges en ny skrivning i offentlighets och sekretesslagen (2009:400) där det anges att uppgifter som gör det möjligt för Jordbruksverket att lämna ut uppgifter till organisationer som anordnar kontroll med stöd av lagen (2006:807) om kontroll av husdjur. LRF ser detta som synnerligen viktigt då det medger utlämning av information om mjölkkor för att använda i avelsvärdering. Det öppnar dessutom upp för andra branscher att använda data på likartade sätt.

Det behöver säkerställas att även djurhållaren kan hämta sina data även om gården inte är kopplad till en sådan organisation.

Djurhållare ska kunna använda sina egna data

Det är bra att data görs tillgängliga för fler aktörer enligt ovan men data måste självklart även vara tillgängliga för den enskilda gården och ska även med djurhållarens tillstånd även kunna lämnas ut till andra aktörer.

Det medger dels överföring av data till befintliga och framtida produktionsuppföljningssystem t.ex. Elitlamm, Winpig och Min gård som därmed kan integreras med Jordbruksverkets system. På så sätt kommer även vissa uppgifter att enbart rapporteras på ett ställe med automatisk överföring med djurhållarens medgivande.

Utlämning av data efter medgivande öppnar också större möjligheter att forska på djurhälsa hos alla djurslag.

Tillräckligt hög kvalitet

För att kunna använda djurhälsouppgifter för olika ändamål måste uppgifterna vara heltäckande och hålla hög kvalitet. Data är viktiga för den enskilde djurhållaren men även på djurslags- och populationsnivå. Bristande inrapportering och låg datakvalitet har i stor utsträckning påverkat möjligheterna att hittills använda djurhälsodata i till exempel nationell statistik och forskning.

För att uppgifterna i registret skall kunna användas för de behov och syften som näringen har är det viktigt att branschorganisationer och djurhållare får vara med i det fortsatta arbetet kring framtagande av regelverk och digitala system.

Det är viktigt att rapporteringen sker genom att de av de olika journalmjukvaror som idag kan används och att medel avsätts för att utveckla en plattform där journaluppgifter kan samlas.

Utvecklingen av funktionaliteten måste stöttas från Jordbruksverket gentemot leverantörer av journalsystemen. Specifikationerna över vilka data och hur de ska rapporteras måste vara tydliga för att data ska få hög kvalitet.

För att få en hög rapporteringsgrad krävs att systemet är användarvänligt och att det finns incitament för att rapportera data till exempel i form av digitala återkopplingar.

Det är också viktigt att klargöra hur kontrollen av efterlevnaden kommer att ske.

Magnus Kindbom
Tf enhetschef
Enheten för näringspolitisk analys

Anita Jonasson
Näringspolitisk expert/ veterinär
Enheten för näringspolitisk analys